

Oroszország és az Európai Unió gazdasági kapcsolatai és annak geopolitikai vonatkozásai

Cseke László, II. évf., ELTE TTK

Témavezető: **Dr. Bernek Ágnes** főiskolai tanár
HJF Gazdaságföldrajzi és Regionális Tudományi Tanszék

Napjaink egyik aktuális és igen érdekes témája az orosz geopolitika. A nyugati világban igen keveset hallhatunk az orosz geopolitikai gondolkodásról, pedig mostanság is körülbelül hasonló mennyiségben jelennek meg geopolitikával foglalkozó tudományos munkák Oroszországban, mint az angolszász nyelvterületen.

A dolgozat röviden bemutatja az orosz geopolitikai gondolkodás fejlődését, majd az 1990-es, a Szovjetunió felbomlását követő éveket elemzi.

A kutatás az 1998-as pénzügyi összeomlást és Vlagyimir Putyin hatalomra kerülését követő időszakra vonatkozik. Bemutatom, hogy az új elnök hatalomra kerülésével hogyan vált a külpolitika sokkal pragmatikusabbá, hogyan nyerte vissza önbizalmát, s hogyan vállalta fel a megnyerhető konfliktusokat a világ nagyhatalmaival. Putyin igen nagy önállóságot kapott a külpolitika formálásban, amelynek igen fontos része lett az európai konvergencia modellje. Moszkva felismerte, hogy különleges kapcsolatokat kell kialakítania a számára gazdaságilag, kulturálisan és politikailag messze legmeghatározóbb térséggel.

A dolgozat második részében a gazdasági kapcsolatokat elemzem, melyben a külkereskedelem és a működőtőke-beruházások szerepelnek. Oroszország számára az Európai Unió a legfontosabb gazdasági partner, ide irányul az orosz export jelentős részét adó kőolaj 40%-a, a földgáznak pedig 60%-a. Ezzel szemben az uniós importnak csak igen kis hányadát adják az orosz termékek, az export szempontjából még kisebb Oroszország jelentősége. Az oroszországi tőkeberuházások terén az Európai Unió országai a legjelentősebbek. Az orosz befektetések jelentős része az Unióban valósul meg, főként a kőolaj- és földgázszektorban.

Dolgozatomban végül az Európai Unió és Oroszország kapcsolatának jövőbeni lehetőségeiről ejtek szót.